

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 31

Cena 15 din

PTUJ, 5. avgusta 1960

Letnik XIII

Z LACKOVIM POGUMOM za napredek ptujske komune

Spomin na herojski boj Lackova čete 8. avgusta 1942. l. v Mostju pri Ptiju spodbuja nenehno delovne ljudi širok naš domovine k novim in enotnim akcijam za nadaljnji razvoj revolucionarnih pridobitev in z boljševjanjem življenjskih pogojev vse naše socialistične skupnosti, obenem pa opozarja na potrebo po nadaljnji budnosti nasproti vsem mračnim silam doma in v svetu, ki jim pomeni svoboda in oblast ljudstva zlom za vse večne čase.

Letošnji praznik ptujske občine bomo počastili z veliko kmetijsko manifestacijo, ki naj pokaze rezultate napornega, toda zmagovitega boja naših kmetijskih protivajalcev — Lackovega kova.

Naš kmet danes ni več prepričen na milost in nemilost proti-ljudskim silam, ki so nekoč ogrožale njegov obstoj in poganje njegovega otroka v armado siromakov. Tesno povezan z delavcem, gospodarsko, družbeno in politično organizirani odloča naš kmet kot svoboden državljan v organih družbenega samoupravljanja, v upravnih, strokovnih in drugih organih komune o svojem lastnem položaju in svojem nadalnjem razvoju.

V življenju naše ptujske komune se danes živo manifestira tista enotnost delavcev in kmetov, ki je vključila iz skupnega boja vsega našega ljudstva proti narodnemu in razrednemu sovražniku pod vodstvom komunistične partije Jugoslavije.

Herojska žrtve Jožeta Lacka in njegovih borcev, povezanih s širokimi množicami delavcev, kmetov in izobraženstva, je rodila bogate sadove: lepše življenje tisoč in tisoč ljudi ter trdne temelje za srečnejšo bodočnost novih generacij.

Le bezen pregled naših uspehov v gospodarstvu in družbenem življenu nam pokaže, kako velika in neizčrpana je sila naših delovnih

ljudi — če so proizvodna sredstva in vse pridobitev sodobne tehnike in znanosti v njihovi službi in če so sami gospodarji svojega lastnega razvoja.

Kaj je n. pr. predstavljala industrija na področju ptujske občine pred revolucijo, in kaj kmetijstvo s svojim zastarem nacijom obdelovanja in nizkimi dobitki?

Ceparov še vedno premašuje posledice nekdanje zastalosti, lahko s ponosom ugotovimo vsestranski napredek v slehernem kraju, v sleherni hiši in v zavesti slehernega našega delovnega človeka. Ne precenjujemo tehnike. To imajo tudi v kapitalističnih deželah. Naša socialistična praksa dokazuje, da lahko služita tehnika in znanost napredku nekoj in tudi vsemu človeštvu le, če sta v rokah resnično osvojilnici množic. Razumljivo je, da te ne bodo nikoli uporabljale velikih pridobitev človeškega umna za boj proti človeku, za podrejanje manj razvilitih dežel ekonomsko razvitejšim, ali celo za rasno nadvlado. Le v pogojih široke demokracije, ki predstavlja najbitnejšo pridobitev našega skupnega boja za socializem, je možen vsestranski napredek vseh za vse.

Za našo občino je zelo značilna dokajšnja neenakomerno v razvoju njenih posameznih področij. To je posledica naglih sprememb v zadnjih letih. Vprašanja ne moremo reševati izključno s podporami oziroma dotacijami. Naša komunalna skupnost mora omogočiti ljudem na zaostalejših področjih tak način in vrsto pridobitve dela, ki bo prinašal večje dohodek in s tem ugodnejše življenske pogoje. Temu mora služiti med drugim tudi smoterna kreditna politika za ekonomsko krepitev kmetijskih zadrg v zaustanovitev novih predelovalnih obratov in uslužnostnih ustanov povsed tam, kjer so za to pogoji.

Skupne in najaktualnejše potrebe ptujske občine postavljajo v ospredje naslednje naloge:

- skladnejši razvoj gospodarstva in posameznih področij občine;

- povečanje delovne storilnosti in dvig pridobitve na vseh področjih ljudske dejavnosti;

- razširitev materialne podlage družbenega samoupravljanja in postopno naraščanje življenske ravni delovnih ljudi;

- razvijanje sistema delitve ustvarjenih sredstev po načelu: vsakemu po prizadevanju in uspehu njegovega dela, ob sodelovanju kolektivov in drugih organov komunalne skupnosti;

- hitrejše uveljavljanje takega sistema solsanja kadrov v šolah in na delovnem mestu, ki bo omogočal slehernemu državljanu vsestranski razvoj sposobnosti za čim uspešnejše strokovno, družbeno in politično delo.

Navedene naloge bomo lahko uspešno reševali le v organizirani obliki in ob stalni krepitvi vloge organov delavskega in družbenega samoupravljanja ter družbenih in političnih organizacij.

Vse živahnejše delovanje krajinskih organizacij SZDL v naši občini govori o tem, da postaja

ta organizacija eden naših glavnih čimteljev nadaljnje uspešne materialne in socialistične graditve. Le preko idejne in organizacijske krepitve te naše najmožnejše politične organizacije bomo lahko dosegli, da bo prišel glas slehernega našega državljanov v življenju naše komune do vse večje veljave. V enotni in dobro organizirani družbeni akciji lahko vzklajamo interes v koristi posameznikov s potrebam komune in širše skupnosti. Zato so se pokazala razna posvetovanja državljanov v različnih organizacijskih oblikah kot nujen sestavni del slehernega našega dejavnosti.

SZDL bo v naslednjem razdobju še bolj razvijala in podpirala vse oblike neposredne izmenjave mnenj oblikovanja skupnih gledišč in neposrednega odločanja državljanov za čim uspešnejše ustvarjalno delo, za čimsmotрno delitev in trošenje ustvarjalnih sredstev in za razvijanje najhumanejših odnosov med ljudmi.

Cestitamo vsem delovnim ljudem ptujske občine k občinskemu prazniku z željo, da bi si s svojimi nadaljnimi naporji in delovnimi zmagami ustvarjali vse ugodnejše življenske pogoje!

K. J.

VABILO

Občinski komite LMS Ptuj vabi mladino iz mesta in podeželja, naj se prijaví v brigado, ki bo odšla v akcijo v Srbijo konec avgusta, ali v začetku septembra 1960 in bo tam mesec dni.

Prijave sprejemajo občinski komite LMS Ptuj dnevno od 16. do 18. ure (zgradba množičnih organizacij, Titov trg).

Obenem obvešča občinski komite LMS Ptuj mladino in odrasle, da bo pri spomeniku Lackove čete v Mostju in na kraju v Lazah, kjer je bil spopad Lackove čete s fašisti avgusta 1942, mladinska

slovesnost v soboto, 6. avgusta 1960, ob 17. uri. Zbirališče za odhod s kolesi v Mostje ob 16. uri pred zgradbo množičnih organizacij na Titovem trgu.

Sekretariat LMS

Zapleteni položaj v Kongu vzbuja med evropskimi diplomatskimi in političnimi krogom: neprimerno večjo vročino kakor samo poletje. Varnostni svet OZN je sicer v svojo odločitvijo nakazal pot za rešitev kongoško-belgijskega spora in naložil glavnemu tajniku

OZN Hammarskjöldu težko nalogu, da pripravi vse potrebno za evakuiranje belgijskih čet s kongoškega ozemlja ter organizira primereno pomoč za novo afriško republiko, toda dogodki so šli svojo pot. Najbogatejša provinca v Kongu, Katanga, je razglasila neodvisnost, zahteva belgijske stven primer. Kaj takega se ni zgodilo niti v znani suezki krizi! Svetovna javnost veruje glavnemu tajniku OZN in njegovim sposobnostim, da bo tako delitveno naloži z uspehom opravil, kakor jo je z uspehom opravil večkrat doslej.

Druži dogodek, ki ni šel neopazen mimo svetovnega tiska, je obisk zahodnonemškega kancillerja Adenauerja v Parizu. Franciji že dalj časa očitajo — in v marsičem popolnoma upravičeno — da skuša med zahodnimi zavezniiki v Evropi dobiti prevladoči položaj. V ta namen ji baje pridejo prav zahodnonemške usluge, to je usluge po gospodarski zmožljivosti druge najmožnejše zahodnoevropske celinske dežele.

Prizadevanja Pariza in Bonna so predvsem naperjena proti Angliji, ki se je vse tja do druge svetovne vojne lastila nekakšen primat v Evropi. Trenja te vrste se kažejo posebno očitno v dveh nasprotnočih s gospodarskih zahodnoevropskih grupacijah — skupinem evropskem tržišču in svobodnem evropskem pasu »sedmorice«. Prvega nekako vodi Francija ob močni podpori Bonna, drugega pa Anglia. Sedaj skušajo s posvetovanji trenažiopraviti, toda na uspeh kaj slabajo kaže.

Močna trenja pretresajo tudi tako imenovano Atlantsko skupnost zahodnoevropskih dežel. Tej je de Gaulle pripravil v zadnjih letih precej neugodnosti s svojo, kot pravijo v Londonu in Washington, »trdoglavostjo in samovoljo«. Precej je zmešal načrte washingtonske politike in strategij. Rivalstvo med Londonom in Parizom se torej kaže tudi v tem, da bi Francija rada do neke mere spodkopala tradicionalno anglo-ameriško prijateljstvo.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR PTUJ
OBČINSKI KOMITE ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE
OBČINSKI ODBOR SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OBČINSKI KOMITE LJUDSKE MLADINE SLOVENIJE
OBČINSKI ODBOR ZVVI
OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV
NARODNOOSVOBODILNE VOJNE
OBČINSKA GASILSKA ZVEZA
ter druge množične organizacije in društva v občini PTUJ

POŠILJAJO OB 2. OBČINSKEM PRAZNIKU VSEMU PREBIVALSTVU IZ PTUJSKE OBČINE BORBENE POZDRAVE TER ISKRENO ČESTITAJO K DOSEDANJIM USPEHOM NAŠE SOCIALISTIČNE SKUPNOSTI

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik«, zavod s samostojnim finansiranjem.

Direktor Ivan Kranjc

Odgovorni urednik: Anton Bauman.

Uredništvo in uprava: Ptuj, Lackova 8.

Telefon 158, čekovni račun pri Komunalni banki Maribor podružnici Ptuj, štev. 604-708-3-206.

Rokopisov ne vračamo.

Tiska Mariborska tiskarna Maribor.

Celotna naročnina za tuzemstvo 750 din., za inozemstvo 1250 din.

Vabimo Vas na XVII. Mariborski teeden pod gesлом ČLOVEK — DRUZINA — KOMUNA

ki bo od 30. julija do 8. avgusta 1960

Razstava industrije, trgovine in obrti ★ Sklepanje pogodb in prodaja blaga široke potrošnje ★ Razstava kmetijskih strojev in potrebščin za kmetij-

stvo ★ VELIKA MODNA REVIIJA — prikaz sodobne oblačenja ★ 25-odstotni POPUST na železnicah ★ Združite svoj letni oddih na Pohorju z obiskom MARIBORSKEGA TEDNA

KOLEKTIV
KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA

Ptujsko polje

PTUJ
čestita vsem prebivalcem iz ptujske občine k doslej dosegrenim vsestranskim uspehom ter jim zagotavlja ob občinskem prazniku, da si bo tudi v bodoče prizadeval v kmetijstvu dosegci uspehe, ki bodo neovrgljiv dokaz, da je vsa moč našega kmetijstva v organizirani proizvodnji

Kolektiv kmetijskega gospodarstva

Dravsko polje

KIDRICEVO

čestita delovnim ljudem v občini ob občinskem prazniku, še posebej pa kmetijskim proizvajalcem za doseganje uspeha na področju kmetijske proizvodnje

Kolektiv kmetijskega gospodarstva

Haloze

PTUJ

Ob letošnjem občinskem prazniku smo posebej ponosni na doslej dosegene uspehe v organizirani kmetijski proizvodnji naše občine. Dosedanji uspehi kmetijskih gospodarstev potrjujejo, da naša prizadevanja na tem področju niso zama

Kolektiv

Kmetijske strojne postaje Ptuj

Manifestacija mehanizacije v kmetijstvu ob letošnjem občinskem prazniku nam naj bo v spodbudo, da bomo storili v bodoče še več za krepitev strojnega parka in za čimboljše uspehe strojne obdelave naših polj. Ob tem prazniku čestitamo vsemu prebivalstvu v občini

Kmetijske zadruge

Vsem delovnim ljudem, zlasti članslu kmetijskih zadrag v občini čestitamo ob drugem občinskem prazniku ter jim želimo v vsem zadružnem prizadevanju mnogo uspehov

KZ CIRKOVCE

KZ HAJDINA

KZ LOVRENC na Dr. p.

KZ SLOVENJA VAS

KZ GORISNICA
KZ MARKOVCI
KZ MOSK/ INCI
KZ MURETINCI

KZ PTUJ

KZ CIRKULANE

KZ MAJSPERK

KZ PODLEHNICK

KZ VIDEM

KZ JURSINKI
KZ TRNOVSKA VAS

Ptujski revolucionari, uporniki proti okupatorju in kovarji novih dni naše občine

Lackov spomenik v Ptiju pred gledališčem

Osole iz Ptuja, Anica Kolarč iz Nove vasi, Anzel Miha iz Žabjeke, Franc Toplak iz Mostja, Rudolf Marjan, Carli Silvo, Majcen Millivoj, brata Novakovič, Libko Ribič, Sterli Dušan iz Ptuja, Klančnik Stane iz Gorišnice, Fajš Sonja iz Stojnc, Bratič Maks iz Cirkulana, Alie Vidka in Langus Pavel iz Ptuja in še mnogi drugi.

Letos praznujemo obenem z občinskim praznikom tudi 15-letnico žetve socialistične izgradnje, petnajstletnico gospodarskega razvoja, petnajstletnico kulturnega razvoja na koščku slovenske zemlje, zajetem v naši občini — z globoko misilijo hvaljenosti vsem, ki so dali življenje za to, kar imamo. Visoka delovna zavest in z njo visoka delovna storilnost in humani odnos do soljudi — vse to je naša najlepša oddolžitev spominu padlim borcem in žrtvam fašizma, obenem pa je naše delovno prizadevanje garancija za vedno večje blagostanje socialističnega družbenega razvoja.

R.

Imena prvoborcev iz ptujske občine na spomeniku padlim borcem na pokopališču v Ptiju.

SLAVA BORCEM

JOŽE LACKO
FRANC KRAMBERGER
KONSTANTIN REŠ
DRAGO STOJKO
MIRKO REŠ
IVAN SPOLENAK

FRANC OSOJNIK
VINKO REŠ
ALOJZ ZAVEC
FRANC KRAMBERGER
TONE ŽNIDARIČ
KAREL ARNUŠ

Pisani mozaik izpovedi ptujskih borcev in aktivistov o delu za svobodo

Iz debelega snopiča izjav preživelih borcev objavljamo nekaj odlokov.

BORL

Bokša Milena-Boža, nekdajna dijakinja ptujske gimnazije, ki se je s petnajstimi leti pridružila osvobodilnemu gibanju v ptujskem okolisu, piše v svojih spominih med drugim o Borlu:

»Sest tednov, od 27. jan. 1942 dalje sem presedela v ptujskih zapori, nato so me gestapovci odpeljali v zapore na grad Borl. Tam sem ostala do prvega avgusta 1942, povezana z znanimi zaporniki Mileno Berce, Milkom Pečetom, Slavo Židanšek, Tatjano Peče in njeno mamo in Ivanom Glinškom. V zaporih je vladal oster režim — bil smo rezerva za strejanje talcev. Vsak teden je avto odpeljal skupino jetnikov na moriče, vse

pakete so prevedali. Vzdusje je bilo strašno.

Po 1. maju 1942 so nekaj jetnikov spustili na svobodo, nato pa po presledkih znova. S svetom nas je povezala Mima Kočač-Barčka. Ona je vzdrževala stike s partizanco Hermino v ptujski bolnici. Drugo zvezo smo imeli preko Nade Rajh in Milene Berce. 1. avgusta 1942 so Mileno, mene in še 38 drugih spustili. Odšle smo na domove, razen Milene, ki naj bi šla nekam na Nemško v službo. Tisti dan, ko sem se napotila Ptuj zaradi moje zaposlitve, so baš vodili po mestu Lacka. Čeh, ki je klonil pod grožnjami okupatorja, je med drugimi izdal tudi Mileno Berce in Nado Rajh, zato so ju ustrelili...

(Nadaljevanje na 3. strani)

Na gradu Borlu — je bilo interniranih mnogo naših rodoljubov

KOLEKTIV

Kmetijske proizvajalne poslovne zveze Ptuj

Ob drugem občinskem prazniku čestitamo vsemu prebivalstvu ptujske občine in jim želimo tudi v bodoče mnogo vsestranskih uspehov za gospodarski dvig občine

Kolektiv

PREVOZNIKA

Obrata KPPZ PTUJ

Ob drugem občinskem prazniku vsem delovnim ljudem naše iskrene čestitke in zagotovila, da bodo naše usluge tudi v bodoče hitre in cenene

KOLEKTIV

Gozdarske poslovne zveze

PTUJ

da bi bilo vsako praznovanje občinskega praznika na višji stopnji našega vsestranskega napredka, zlasti pa napredka v našem kmetijstvu

KOLEKTIV

PLETARNE

Obrtne zadruge z o. j. PTUJ

Obenem s čestitkami za občinski praznik sporočamo delovnim ljudem v občini, da si bomo tudi v bodoče zelo prizadevali, da bodo v svetu sloveli uspehi naših zadrag

Zveza komunistov ptujske občine o novih pogojih dela

Delo komunistov ptujske občine je bilo v razdobju po VII. kongresu ZKZ zelo plodno in vsebinsko bogato. Izhajajoč iz osnovnih načel Programa ZKZ so organizacije ZK prilagodile svoj sistem dela novim pogojem v okviru široko razvitega mehanizma delavskega in družbenega samoupravljanja, saj so se številčno močno okreplele in posvečajo vso skrb ideološko-politični vzgoji tako članov ZK kot ostalih državljanov.

Številčna krepitev

Organizacije ZK v ptujski občini so v času po VII. kongresu ZKZ številčno močno okreplele, saj je bilo v tem razdobju sprejetih v ZK nad 500 novih članov, od tega 45 odst. mladine do 25 let. Številčno so se predvsem okreplele organizacije v podjetjih. To povečanje ni samo rezultat sprejemanja v teh organizacijah, temveč tudi priliva članov iz terenskih in vaških organizacij, vendar so v tem pogledu napravile največ prav organizacije v podjetjih, saj je v njih 57 odst. novo sprejetih v občini.

Ideoložko-politično izobraževanje

Osnova v delu članov ZK je njihova idejno-politična aktivnost. Nove oblike dela zahtevajo več miselnega napora, in več razgledanost vsakega posameznega komunista, zato je nujno, da stalno izpopolnjujejo svoje znanje in se ideoložko-politično izobražujejo. V preteklem obdobju so organizacije ZK načrtno preštudirale gradivo VII. kongresa ZKZ, predvsem Program ZKZ. Ta

studij je bil omejen le na ožji krog ljudi. Da bi ustregla željam širšega kroga poslušalcev, je v drugi polovici preteklega leta Ideološka komisija pri Občinskem komitezu ZKS pripravila program ideološko-političnega izobraževanja na širši osnovi, ki čemer je v znaten meri pripomogla tudi novoosnovana Delavska univerza s svojimi izobraževalnimi centri. Nov način političnega izobraževanja, ki je v pogojih družbenega samoupravljanja neobhodno potreben, so spremile v začetku še nekaterje slabosti, vendar so se te postopoma odpravljale, ob tem pa so se organizacije obogatile z novimi izkušnjami, ki bodo morale biti v prvi vrsti komunisti v novi sezoni.

Pri Občinskem komiteju je bila ustanovljena tudi Večerna politična šola, ki jo je v zadnjih dveh letih uspešno končalo 40 študentov.

V začetku letosnjega leta je Ideološka komisija tudi organizirala seminar za nove člane ZK, katerega je v petih skupinah obiskovalo 200 študentov. Prav tako bomo s podobnimi seminarji nadaljevali delo tudi v bodoče.

Nove oblike dela

Organizacijam ZK je v preteklem obdobju pokazala praksa, da v novih pogojih ne morejo več delati po starem metodah, temveč morajo prilagoditi sistem dela današnjem načinom in stopnji družbenega razvoja.

Osnovna naloga komunistov je delo v najraznoliknejših družbenih organizacijah, organih in društvinah, kjer morajo kot najaktivnejši člani prevzemati najtežje naloge in dosledno braniti najnaprednejša stališča in ukrepe. Vs. naši dr-

zavljeni imajo v okviru komunalne skupnosti v eni osebi tri funkcije – upravitelja, proizvajalca in potrošnika. Med temi tremi funkcijami se često pojavljajo nasproti, ki jih je treba medsebojno vskrivljavati in povezovati. Te načini pogostejo, so lahke in zahtevajo od komunistov širšo politično in družbeno razgledanost, poznati morajo probleme podjetja, terena ali vasi, kakor tudi komune in vse družbene skupnosti. Zato je potrebna čim tesnejša medsebojna povezanost vseh delovnih ljudi in poznavanja njihovih naprednih in upravičenih teženj, katerih nosilec morajo biti v prvi vrsti komunisti.

To svojo vlogo – aktivnega družbenega delavca – prevzemajo komunisti z vse večjo odgovornostjo, saj opravljajo v naši občini več ne najtežjih in često najodgovornnejših funkcij. Danes je v občini zelo malo članov ZK, ki nimajo nobene funkcije.

Nova uspešna oblika dela so tudi aktivni komunisti, ki se jih občinsko politično vodstvo uspešno poslužuje pri obravnavanju konkretnih problemov na posameznih področjih družbene dejavnosti, na področjih prosvete, zdravstva, trgovine, kmetijstva itd.

Osnovne organizacije na terenih in na vasesh se pri obravnavanju in reševanju konkretnih problemov terena ali vasi prav tako poslužujejo aktivni komunisti, v katere so vključeni vsi člani ZK, ki stanujejo na področju nekega terena ali vasi. Posebno vlogo pa bodo imeli aktivni komunisti v okviru nastajajočih stanovanjskih skupnosti.

— — —

Pisani mozaik izpovedi ptujskih borcev in aktivistov o delu za svobodo

(Nadaljevanje z 2. strani)

PO PARTIZANSKIH POTEH
Franta Komel, podpolkovnik JLA, nekdajni dijak v Ptuju, pozneje pa funkcionar NOV, piše v spominih med drugim:

»Z naprednimi mladinci sem se spoznal leta 1940. Februarja 1941 so me sprejeli v SKOJ, ko je bil sekretar Mitja Vošnjak. 6. aprila 1941 sem se javil v 128. pešadijski polk kot dobrovoljec, da bi branil jugoslovansko zemljo pred agresorji. Nemci so me 11. aprila zajeli v Krapini, od koder sem pobegnil domov, nato pa 21. maja skupaj z Zvonkom Sagadinom pobegnil v Ljubljano. Pred pobegom sva z Zvonkom na podstrešju njegove hiše pisala propagandni material in ga razširjala po mestu.«

Oktobra 1941 sem odšel k partizanom na Brezovo reber v Dolensko četo, ki ji je poveljeval Niko Silih, njen politični komesar pa je bil Slah Jože. Z menoj sta bila pri partizanih od Ptujčanov še Srečko Berlič in Francič Majcen. Ze drugi dan sem pri partizanih doživel ognjeni krst v Straži pri Toplicah. V noči od 1. na 2. novembra pa smo napadli sovražnikovo postojanko Bučko. Pri povratku je dobil Srečko Berlič zastrupitev na nogi in je zato odšel na zdravljenje v Ljubljano. Po bitki pri Sv. Krizu so ujeli Frančka Majcna. Od Ptujčanov sem ostal sam.«

Ceto so kasneje preimenovali v Mokronoško, zato, ker smo se tam okoli zadrževali, dokler nismo ustanovili Drugega štajerskega bataljona 15. dec. 1942. Z njim sem odšel preko nemško-italijanske meje proti Litiji, kjer smo se 24. decembra spopadli s sovražnikom, a 26. na Primskovem. Boji se se nadaljevali. Ves ta čas sem bil mitraljezec.

Na Pugledu sem postal vodnik radiotelefonskega voda. Bataljon je preasel v Prvo štajersko brigado, a 1. maja v II. grupno odred. Sodeloval sem v boju II. grupe na Jančah in v vseh bojih pri osvobajanjem Dolenjske.

Grupa je junija krenila po neuspehem prehodu Save pri Litiji, na pot preko Notranjske in Gorenjske, da bi prišla na Stajersko, kjer je bilo njenoslovensko operativno področje. Po težkih bojih smo uspeli, čeprav v precejšnji meri oslabljeni zaradi izgub, priti na Stajersko, a šele na koncu avgusta 1943. Decembra 1942 so me postavili za političnega delegata v Zasavskem bataljonu, a 15. januarja 1943 za političnega komisarja čete v tem bataljonu. Aprila sem bil postavljen za pomočnika političnega komisarja, a le, za mesec dni. Ze 10. maja so me postavili za političnega komisarja Pohorskega bataljona. Moja naloga je bila, organizirati bataljon, ker je prejšnji junaska podlegel sovražniku. Avgusta 1942 je odšel bataljon preko Save na Dolenjsko, kjer je pomagal razoroziti Italijane. Tukrat sem ostal sam v Zasavju in septembra odšel

na Pohorje, da formiram novi bataljon. Novembra je bataljon preasel v Pohorski odred. V njem sem bil politični komesar...«

HAJDINSKI UPORNIKI

Nekaj iz zapiska Maksja Najbauerja, aktivista OF na Hajdinu:

»Hajdinska postojanka revolucionarjev je povezana z imenom znane in predane revolucionarke Olge Furlan s Hajdine, poročene Meglič. Ze pred vojno je širila napredno komunistično idejo z letaki, brošurami, zbirala prispevke za Rdečo pomoč in delalo v najraznoliknejših družbenih organizacijah, organih in društvinah, kjer morajo kot najaktivnejši člani prevzemati najtežje naloge in dosledno braniti najnaprednejša stališča in ukrepe. Vs. naši dr-

Franz Najbauer, Bedrač, Andrej Drevenšek, Martin Korošec in še drugi.«

Z meno se je novembra 1941 povezel Ivan Stanet z Grajencem, ki je prinašal navodila za delo in odnašal denar. Marca 1942 me je Stanet povezel v drevored ob bolnic proti ptujski postaji z novo okrožno sekretarko KP Mimo Kovač-Barško. Od tedaj pa do arretacije 22. sept. 1942 sem delal po njenih navodilih. Na mojo željo, da bi sel k partizanom, je odgovarjal, da sem potreben na terenu. Poleti 1942 mi je dala naloga, da pripravimo vse za novo hajdinsko četo, in katero bi stopil tudi jaz. Zbrali smo kaj hitro tri revolverje, puško, okoli 100 nabojev, granato in mitraljez, zaboj municie in nato še en revolver. Organizirali smo postojanke za partizane s prenosili po Dravskem polju in v Halozah. Aretacije so nato prekinile delo hajdinskih upornikov skoraj za leto dni. R.

— — —

DOPISUJTE V

PTUJSKI TEDNIK

— — —

SPOMINI NA NOB

Naši fantje v Zagorski brigadi

Bilo je leta 1944, ko sem bil komandir povezne stanice med takratnim O. K. Ptuj in O. K. Krapino. Naša skupina je štela 6 dobro oboroženih partizanov. Zadrževali smo se na pol osvojenem ozemlju Višnica, Trakoščana, Voče gornje, mnogokrat pa tudi blizu Florjana tik na meji med Halozami in takratno Kraljevico.

Naša glavna naloga je bila, sprejemati vse novice za NOV iz ptujskega okraja ter jih varno voditi v hravtske brigade, nič manj važno pa ni bilo prenasanje tehničnega materiala za krapinsko tiskarno, katerega je bilo v ptujski okolici dovolj. Po naših skrivenih poteh so mnogokrat potovali takratni funkcionari, kot sekretar OK Ptuj Franc Belšak, pooblaščenec OZNE Golob Milko-Jožko in mnogi drugi, ki so prihajali iz Ptuja v Krapino, kjer so koordinirali vojaške akcije in politično delo. Stalna zveza je bila dvakrat tedensko pri kapelici Mohorja.

Ko smo se po službeni dolžnosti srečali nekega poletja bližu Durmancov v zagorsko brigado, ki ji je poveljeval Ivica Gredič, me je povabil v štab brigade ter zaprosil, naj se povežem s slovenskimi funkcionari in poskusim preskrbiti za njeve borce najnujnejšo obliko, ki je je v brigadi silno primanj-

ovalo. V zagorski brigadi je bilo takrat tudi nekaj Markovčanov: Strelec Stanko, Ciglar Martin z ženo, Turk Milan, Horvat Janez, Kekec Anton z ženo in drugi. Po kratkem pomenku sem komandan predlagal, da naj mi da eno desetino dobro oboroženih borcev, s katero bom na območju markovščine fare organiziral akcijo na gasilske in wermanske uniforme. Dogovorjeno, storjeno. Cež nekaj minut se je v štabu predstavilo 12 vojakov, med njimi trije Slovenci-Markovčani: Strelec Stanko, Turk Milan in Burdov Tine. Dober sem vojaško zapovedal, da odgovarjam za ljudi; vsi v štabu pa so mi zaželeli srečno pot. Seveda niso pozabili pristaviti, da se moramo vrniti z obliko.

Pot nas je vodila proti Florjanu, kjer smo pričakali prvi mrak, prekoračili žilno oviro in po dobrimi urah hoje smo se že spuščali med Borlom in Zavrčem proti Dravi, preko katere bi se moral prepeljati ob 11. uri. Toda noč nam ni bila naklonjena. Cesta, katero bi morali prečkal, je bila polna nemških kamionov. Pozneje smo zvedeli, da se je ravno to noč sellila neka oklopna divizija iz Maribora v Koprivnico. Po nestrpnem čakanju smo le prekoračili cesto in že smo bili pri Dravi. Na mestu, kjer je bil za tistieden doloden prevoz preko Drave, sem dal spoznavni

znak, a na moje presenečenja ni bilo druge strani Drave nobenega odgovora. Menda smo že nekaj zamudili. Kaj sedaj, če ne bo prevoza? Brod ni vozil in je bil stalno zastražen, pa tudi most na Borlu je bil stalno zastražen. Burdov Tine, ki je bil rojen na Dravi, je predlagal, da Dravo preplavimo. Toda plavatih je znalo samo pet in je bil predlog, razumljivo, zavrnjen. Turkov Milan je predlagal, da pošljemo Tineta k Horvatovim, kjer so bili hrabri čolnarji, ki se niso bali ne Drave, ne fašistov. Tine je bil seveda takoj pri volji. Ker bi mu pa po mesecih partizanov zopet prijali hladni dravski valovi. Toda se predno je imel Tine priložnost izkazati svoje junaštvo, smo zagledali na drugi strani Drave dogovorenji znak, na katerega smo takoj odgovorili. V skupini je zavrnjen.

Do večera smo napravili točen načrt, v katerem smo upoštevali naslednje vasi: Stojnici, Bukovci, Nova vas, Markovci, Prvenc, Strelič in Zagojčič. V prvem mraku je bila dolga približno 200 metrov. Vsak je nosil na hrbtni uniforme vseh različnih barv. Dravo smo srečno prešli. V Brezovcu smo prišli, ko je bil že svetel dan. V smeri Jalovču smo prešli med obrežjem. Oboržena desetina je šla naprej v zasedo in šele na njeni zvezki je prišla glavnina. Vse se je srečno iztekel, bili smo na pol osvojenem ozemlju in zavrnjen.

Organiziral stražo. Popoldne so vzdružje, mene pa je zelo skrbel prihajali iz posameznih vasi še prehod čez Dravo, cesto in žično nekateri zavedni člani OF in nam dajali podrobne informacije, koliko bleb se nahaja v posameznih vasi. Vsak je nosil na hrbtni uniforme vseh različnih barv. Dravo smo srečno prešli. V Brezovcu smo prišli, ko je bil že svetel dan. V smeri Jalovču smo prešli med obrežjem. Oboržena desetina je šla naprej v zasedo in šele na njeni zvezki je prišla glavnina. Vse se je srečno iztekel, bili smo na pol osvojenem ozemlju in zavrnjen. Do večer smo napravili točen načrt, v katerem smo upoštevali naslednje vasi: Stojnici, Bukovci, Nova vas, Markovci, Prvenc, Strelič in Zagojčič. V prvem mraku je bila desetina postrojena pod Meškovimi bradljami, prišlo je še več simpatizerjev OF, kjer so imeli prvič priložnost videti dobro oboroženo partizansko desetino – in seveda tudi hravške partizane. Akcijo nismo smatrali ravno za nevarno, le umik preko Drave je bil ob dveh zjutraj. Prvi je prišel na cilj Turkov Milan z 32 uniformami, smo določili Vidovičev konjški hlev v Muretinach, ki je stal na samem. Zadnji čas prihoda je bil ob dveh zjutraj. Prvi je prišel na cilj Turkov Milan z 32 uniformami in 17 novincami. Zadnji je bil Strelec Stanko, ki je obdelal Markovce, tam je bilo treba delati previdno, saj je bila v neposredni bližini nemška žandarmerija, pa tudi nekateri nemški radevolejti so bili na dajali uniforme. Ura je že odvila tretjo, skupina pa je še nista bila pripravljena za odhod. Stivilo uniform pa se je med tem časom je zvišalo na 108, novinci pa za Zagorsko brigado pa je bilo čez 40. Čolnarji so zatrjevali, da bo treba peljati kar trikrat čez Dravo, toda novinci so že zmeraj zavlačevali, češ, da pride še ta in oni in da je Jozek Markovčanec. Po naporni poti smo spali do 10. ure. Alojz Međenec nam je je vladalo neverjetno dobro

Takoj nato so razdelili oblike sobotniškega Meškovo kovačnico. To je bilo nepopisno veselje, ki ni bilo nič manjše, kakor tiste pri otrovem. Alojz Međenec, ki je dobijo nekaj lepess in nogeva. P. F.

VSEM ČLANOM ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE NA OBMOČJU OBČINE PTUJ IN VSEM PREBIVALCEM PTUJSKE OBČINE iskreno čestitamo k občinskemu prazniku.

Dne 8. avgusta bo 18 let od herojske borbe Lackove čete, ki je bila 8. avg. 1942 v gozdčku Laze pri Mosteh.

Zelimo vam, da bi tudi v bodoče pod vodstvom v revolucionarni borbi prekaljene Zveze komunistov Jugoslavije dosegali čim večje uspehe pri graditvi naše socialistične domovine, pri gospodarskem razvoju občine Ptuj, na vseh delovnih področjih, v ustvarjanju čimboljših življenjskih pogojev za srečno življenje vseh naprednih delovnih ljudi.

Hkrati vam pošiljamo čestitke in naše iskrene delavske pozdrave za 15. obletnico osvoboditve in 10. obletnico del

Tovarna glinice in aluminija

,Boris Kidrič'

KIDRIČEVO

Proizvajamo:

aluminij, glinico, anodno maso, katran, fenol, vanadijevo sol, žlindro in drugo

in se tudi ob tej priložnosti priporočamo vsem našim dobaviteljem in odjemalcem

Ob drugem občinskem prazniku pošilja naš kolektiv vsem delovnim ljudem v občini tovariške čestitke in pozdrave ter najboljše želje, da bi tudi v bodočem na vseh področjih dosegali vsestranske uspehe.

INDUSTRIJSKO PODJETJE

»LES«

PTUJ

Potrošnike oskrbujemo s kurivom, gradbeno podjetja pa s prvorstnimi gradbenimi materiali. Ob drugem občinskem prazniku čestitamo vsem delovnim ljudem v občini!

„Petovia“

ALKOHOLNA INDUSTRIJA PTUJ

Likerji vseh vrst, rum, pelinkovec, konjak, žganje, malinovec, vermut vino itd. so naši izdelki najboljših kvalitet, ki slovijo v domovini in inozemstvu.

Ob drugem občinskem prazniku pošiljamo vsem delovnim ljudem v občini tovariške pozdrave in čestitke.

Naše gospodarstvo v prihodnje

USPEHI PETLETNEGA NAČRTA IN SKLADNEŠI RAZVOJ KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA V OBČINI

Letošnji praznik ptujske občine proslavljajo delovni kolektivi in v občini poleg spomina na 15. obletnico osvoboditve in 10. obletnico delavskega samoupravljanja tudi v znamenju predčasne izpolnitve petletnega plana in v pripravah za sestavljanje novih perspektivnih planov. Zaradi tega želimo v tem sestavku prikazati nekatere glavne značilnosti doseganja gospodarskega razvoja in nakazati osnovne misli za vodilo pri sestavljanju perspektivnih planov.

Pc osvoboditvi je dajalo kmetijstvo v občini največji narodni dohodek

Po osvoboditvi sta med drugimi zelo pomembna predvsem dva skoka v gospodarskem razvoju ptujske občine. Do leta 1954 je prevladovalo v narodnem dohodku na območju ptujske občine kmetijstvo. Delež kmetijstva v narodnem dohodku se je po drugi svetovni vojni sicer relativno stalno nižal, kajti rastle so nove tovarne. Leta 1955 pa je industrija ustvarila že več narodnega dohodka kot kmetijstvo. Hkrati s proizvodnjijo so postale Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevu, Avtooprema, mlekarne, tiskarna, tekstilna tovarna, pekarna, tovarna perila in konfekcije »Delta«, »Petoviae«, vse v Ptiju ter Tovarna volnenih izdelkov in Tovarna strojil v Majšperku osnova nadaljnega razvoja komunalnega gospodarstva in družbenega standarda.

Ta količinski skok in industrijni Kakovostni preskok v proizvodnji se je močno odrazil tudi v socialni strukturi prebivalstva. V družbenem gospodarstvu se je zaposloilo v štirih letih 3900 ljudi. To je omogočilo odliv prebivalstva v druge kraje, znotraj občine pa so se večje selitve tja, kjer je zaposlitve.

Letos je kmetijstvo celo preseglo plansko predvidene uspehe

Drugi pomemben skok v gospodarstvu ptujske občine je sledil letos, ko so mnogi kmetovalci v sodelovanju s kmetijsko zadrugo močno povečali pridelek in dohodek. To jih je prepričalo, da so velike možnosti v kmetijstvu za povečanje narodnega dohodka in da le to lahko sledi s svojim razvojem industriji. Letošnji uspehi kmetijskih gospodarstev v kmetovalcih, ki se zbirajo okrog zadruge, so hkrati pokazali, da kmetijstvo lahko izpolni in celo preseže naloge, ki so mu določene v občinskem petletnem planu, čeprav za 78 odstotkov povečana proizvodnja ni malenkost.

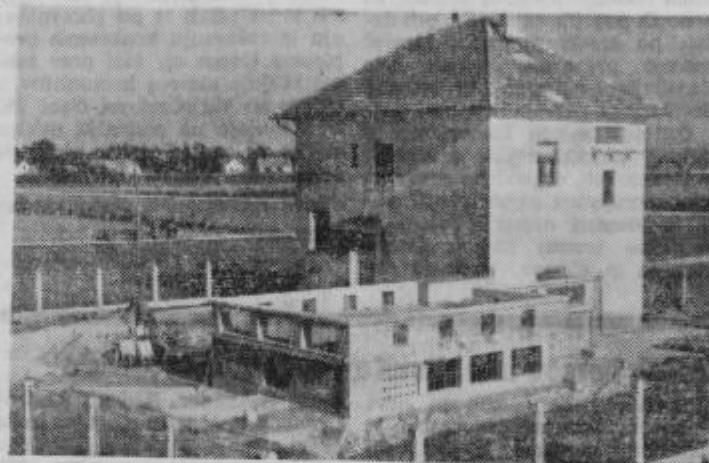
Vpliv in gospodarska moč kmetijskih gospodarstev v občini vedno večja

Letošnjih uspehov v kmetijstvu se ni mogoče oceniti v celoti, ker smo šele sredji leta. Po tem, kar lahko ugotovimo že dan, pa pomenijo za prebivalce ptujske občine podoben gospodarski uspeh, kot pred petimi leti premič industrije. Zmerjenjem oziroma s tehtanjem je ugotovljeno, da je bil doseg v organizirani proizvodnji na Dravskem polju povprečen hektarski pridelek pšenice 36 mct, na Ptujskem polju pa povprečno 42 mct. Po posameznih deloviščih kmetijskih gospodarstev je znašal hektarski pridelek pšenice tudi po 60 mct, kar je prepričljiv dokaz prednosti moderne in organizirane proizvodnje. Pridelek hmelja bo znašal 1300 do 1500 kg, pridelek koruze pa okrog 50 met na ha. V poljedelstvu in živilorejih so dosegli letos najboljše uspehe kmetijsko gospodarstvo »Dravsko polje« na svojih obratih v Kidričevem, Slovenjih vasi, Staršah, Turnišču in Pragerskem, kmetijsko gospodarstvo »Ptujsko polje« na svojih obratih v Dornavi, Sobetinah, Juršincih in Placarju ter kmetije ob območju tistih kmetijskih zadruž, ki so se boljše uveljavile kot organizatorji proizvodnje. Kmetijsko gospodarstvo »Dravsko polje« je osredotočilo investicijska vihanja

predvsem v razvoju živiloreje in mehanizaciji poljedelske proizvodnje. Lani in letos je to gospodarstvo investiralo 240 milijonov dinarjev. Ta sredstva so bila porabljena za melioracijo travnikov in pašnikov, gradnjo hlevov nakup živine in nabavo strojev. Učinek teh investicij se že uspešno odraža pri pitanju 600 telet, vzreji plemenskih svinj, švedske pasme in kravah molznicah, ki že dajejo povprečno 3000 litrov mleka letno, posamezne rekorderje pa 6000 do 8000 litrov mleka letno. Kmetijsko gospodarstvo »Dravsko polje« žije tudi vso osnovno mehanizacijo, saj poseduje 3 kombajne, enega goseničarja in 17 traktorjev, s katerimi bo že letos, deloma pa v naslednjih letih kultivirala velike površine zanemarjenih pašnikov nekdajnih vaških skupnosti ob Poljaski. Te proizvajalne sile pomenijo čvrsto osnovo za nadaljnji skok v gospodarskem razvoju ptujske občine in zanesljivo oporišče za hitrejši razvoj socialističnih družbenih odnosov na vseh Dravskem polju. Podobne uspehe sta dosegli tudi kmetijski gospodarstvi »Ptujsko polje« in »Haloze«, zato se tudi na njih območjih že vse bolj in bolj uveljavlja proces socialistične preobrazbe vasi.

S povečanjem proizvodnje povečana tudi družbeni in osebna potrošnja

V štiriletnem razdoblju, to je od 1957–1960, se je močno povečala proizvodnja, tako da bo že v tem letu dosegla tisto raven, ki je bila predvidena za leto 1961 po družbenem planu gospodarskega razvoja občine Ptuj za razdoblje 1957–1961. Na tej osnovi se je zelo povečala tudi družbeni in osebna potrošnja. Skupni narodni dohodek se je povečal od 5,5 milijard dinarjev v letu 1958 na 9,8 milijard dinarjev v letu 1960, med tem ko se je narodni dohodek na enega prebivalca povečal v istem razdoblju od 87.000 din na 150.000 din, to je za 73 %. Uspehi hitrega gospodarskega razvoja so pomembnejši še zaradi tega, ker so bili dosegeni predvsem z boljšim izkorisťanjem obstoječih proizvodnih zmogljivosti in le deloma kot posledica novih investicij. Na osnovi triletne realizacije in letošnje ocene lahko zaključimo, da bodo v razdoblju 1957–1960 znašala investicijska vlaganja v gospodarstvu le 51,7 % planiranih investicijskih sredstev po perspektivnem planu. To pomeni, da so bila razpoložljiva investicijska sredstva racionalno izkorisčena in rentabilno vložena.

Vodovodna postaja v Skorbi

KG »Dravsko polje« odpremila se mensko blago

Govedo v odpstem hlevu v Kidrič evem

Tudi industrija, promet in Letos 2 milijardi dinarjev za negospodarske investicije

Letos, to je eno leto pred rokom, bodo izpolnili petletni perspektivni plan tudi industrija, promet, obrt in ostale gospodarske panoge, zato je praznovanje občinskega praznika tokrat še toliko bolj slavnostno.

V skladu s porastom narodnega dohodka so se večata tudi sredstva in materialna osnova samoupravljanja v komuni. To je omogočilo, da so bila na razpolago precejšnja sredstva tudi za negospodarske investicije. V štirih letih, vključno letos, je bilo

usmerjeno za negospodarske investicije na področju stanovanjsko-komunalne, kulturno-prosvetne in zdravstveno-socijalne dejavnosti 2 milijarde dinarjev ali 80,7 odstotka vseh sredstev, predvidenih po petletnem družbenem planu. V tem letu bodo zgrajeni še nekatere važni objekti družbenega standarda in to: stanovanjski blok TGA z 48 stanovanj, stanovanjski blok TVI v Majšperku z 12 stanovanji, štirje stanovanjski bloki za učitelje z 18 stanovanji, stanovanjski blok KPPZ z 6 stanovanji, šolsko poslopje in pekarna v Ptiju, medtem, ko so bili že letos izročeni svojemu namenu trgovski lokal in sindikalni dom v Zavrhcu ter zadržani dom v Goriščici in Podlehniku. Na sami občinski praznik, to je v pondeljek, 8. avgusta 1960, pa bodo priceli obravnavati ptujski vodovod, pralnica in čistilnica ter preurejeni gostinski lokal z vrtom »Pri sejmišču«. Otvoritev vodovoda v pralnici v Ptiju bosta nedvomno zelo povečala slavnostno razpoloženje prebivalcev Ptuja ob prazniku občine, ker bodo njune storitve znatno zboljšale živiljenjske pogoje večini mestnega prebivalstva.

S temi objekti seveda še zdaleč ne bodo krite vse potrebe delovnih ljudi ptujske občine, zato bo tudi v bodoči nujni kontinuirana izgradnja objektov družbenega standarda, predvsem na tistih področjih, ki so v dosedanjem razvoju nekoliko zostajala. To mora biti skrb vseh družbenopolitičnih in gospodarskih činiteljev v komuni, naloge pa bo treba reševati skladno, v mejah materialnih možnosti in načrtno.

Kako učinkovito izboljšati živiljenjske pogoje v bodočem?

Zaradi tega je primerno, da ravno ob prazniku občine obenem, ko se oddolžujemo prvo borcev ptujskega okoliša in ko ocenjujemo dosegene uspehe, začnemo z razpravo, kako si bomo najhitreje in čim bolj učinkovito izboljšali živiljenjske pogoje v prihodnjem razdoblju.

Dejavcu, kmetu, kakor tudi vsakemu drugemu državljanu je že razumljivo, da je splošno blagostanje odvisno od narodnega dohodka, ki ga ustvarjamo. To pomeni, da ne zadostuje, da ustvarjamo vedno več, ampak da tudi vedno bolj racionalno, bolj smotorno proizvajamo, ker šele takšen razvoj omogoča bolj progresiven dvig narodnega dohodka. Tempo takega razvoja pa zavisi od številnih činiteljev, predvsem pa od zavestne uporabe najnaprednejših gospodarskih in družbenih principov, kot so: razvita delitev dela, specializacija in kooperacija, napredna notranja delitev sredstev, odgovornost najracionalnejšega vihanja sredstev, zdrževanje in kombinirana uporaba razpoložljivih sredstev, socialistična preobrazba vasi, polna iniciativa stanovanjskih skupnosti ter krajevnih odborov itd.

Kolikor bolj bo ptujska komunalna skupnost sposobna v svojem razvoju koristiti najnaprednejše prijeme, tem uspešnejši in tem hitrejši bo njen razvoj. Ta ekonomski resnični način veliko odgovornost samoupravnim komunalnim organom, da osovoje v celoti takšne načela gospodarske in komunalne razvoja ter da jih najdoslednejše uporablja v praksi.

Razmeroma ugodni pogoji za gospodarski razvoj ptujske občine

Pogoji za gospodarski razvoj ptujske občine so razmeroma ugodni. Za naša največja industrijska podjetja kot so Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič«, Tovarna volnenih izdelkov in Tovarna strojil v Majšperku, ki imajo danes splošni jugoslovanski pomen in ki se kreplja v izvrševanju svojih generalnih rekonstrukcij, je razdoblje naslednjega perspektivnega plana gotovo tisti čas, v katerem bodo tudi ostala industrijska podjetja, predvsem Tovarna avtooprema, Tekstilna tovarna, Tovarna perila in

(Nadaljevanje na 5. strani)

KOLEKTIV

Lesno industrijskega podjetja

MARIBOR

OBRET PTUJ

VSEM DELOVNIM LJUDEM Z OBMOČJA

PTUJSKE OBČINE

ŽELIMO OB 2. OBČINSKEM PRAZNIKU

PRIJETNO PRAZNOVANJE

Našim odjemalcem zagotavljamo dobre najkvalitetnejših lesnoindustrijskih izdelkov, dobaviteljem plačilo nakupljene lesa po ugodnih cenah.

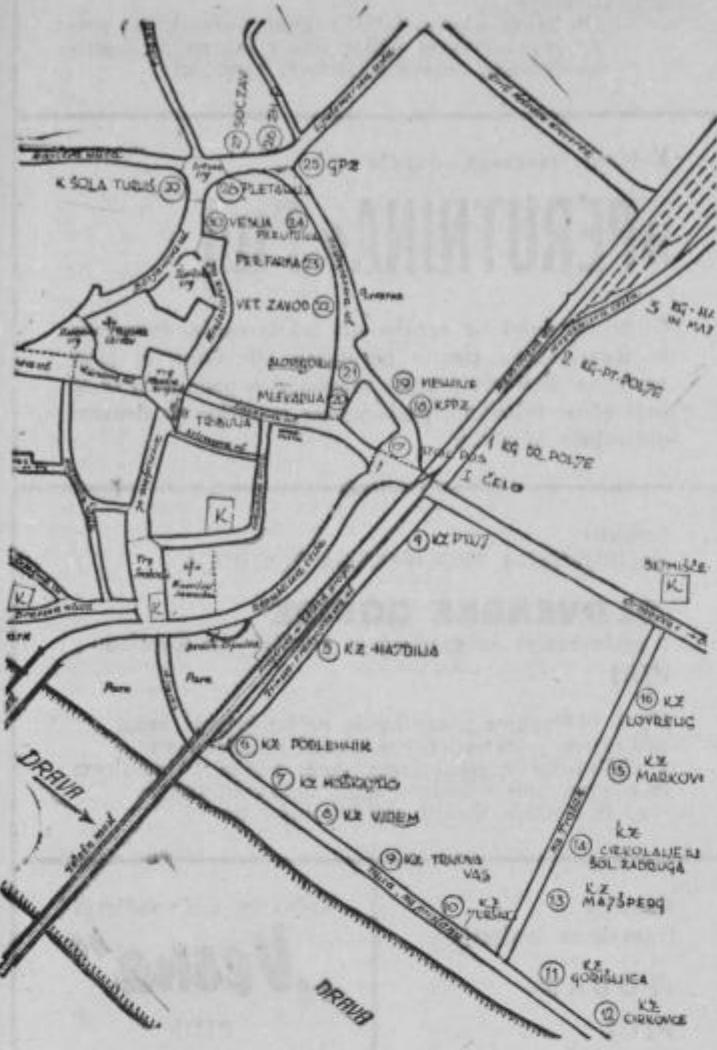
KOLEKTIV

Elektro Maribor-okolica

OBRET PTUJ

Vsem našim odjemalcem na območju ptujske občine Ptuj prijetno praznovanje, investitorjem pa zagotavljamo tudi v bodoči vso pomoč

Iz naših mest - Ptuj in vasi

Vzopred vozil in kolektivov po Ptiju za sprevod ob občinskem prazniku

NAŠE GOSPODARSTVO V PRIHODNJE

(Nadaljevanje s 4. strani)

In Mlekarna, dosegla relativno največji vzpon. Posebno za Tovarne avtoopreme in za Strojne delavnice bo važno, da bosta izkoristili pogoje, ki jih za te koletive nudi razvoj jugoslovenske avtomobilske industrije.

Kmetijska gospodarstva z visoko proizvodnjo

V prihodnjih petih letih se bodo vse tri kmetijska gospodarstva razvila v odločujoče činitelje kmetijstva in kmetijske blagovne proizvodnje v občini. Stalek živine bodo povečali trikratno, število krov pa od sedanjih 800 na 4000 krov, ki bodo dajale dnevno 40.000 litrov mleka. Za predviden razvoj in rast vseh teh podjetij bodo seveda potrebna znatna investicijska sredstva, ki jih bo ob pogojih nadaljnje decentralizacije sredstev mogoče zagotoviti edinole z združevanjem vseh razpoložljivih sredstev.

Potrebo bo reševati še vrsto komunalnih problemov

Prebivalcem Ptuja in ptujske občine so znani pereci komunalni problemi, kot so slabe ceste, posmanjanje stanovanjskega in šolskega prostora ter nezadostna zmogljivost zdravstvenih ustanov. Tem vprašanju bomo prav gotovo morali dati prioritetno, kadar bomo v perspektivnem planu postavili seznam negospodarskih investicij. Ob sestavi perspektivnega plana bo važno predvsem to, da se bomo vsi zadaval, da gre tu za splošne potrebe, potrebe vseh prebivalcev v občini. Gradili pa jih bomo seveda v mejah, v katerih bomo pač skupaj pripravljeni za to odvajiti potrebne sredstva.

V bodočem moramo imeti posluh za najnaprednejše težnje

Naj bodoči delovni program mora biti dejansko zbir najnaprednejših teženj vsega prebival-

TOKRAT JE GORELO V ŽABJAKU

V torek, 2. avgusta 1960, okrog 23.30 je izbruhnil v Žabjaku ogenj na gospodarskem poslopju Kanferjevih, ki so doma nedaleč od opekarne Žabjak in so se pred letom priselili v Žabjak iz Njiverce. Požar je uničil gospodarsko poslopje in del stanovanjskega ter nekaj živine, ker ni bilo mogoče zaradi močnega požara prisiti do svinjakov. Zgorelo je tudi nekaj opreme in več pšedelka. Kmalu so bili pogoncem v pomoč ptujski gasilci s cisterno, ki so lokalizirali ogenj in omagili škodo.

Gleda na pogostne požare v tem okolišu so ljudje zelo zaskrbljeni in na morejo razumeti, da bi se požari tako pogostoma pojavljajo zaradi neprevidnosti hišnih lastnikov. V zadnjem času je pogorelo več na novo urejenih poslopij, ki jih sami lastniki pa pod nobenim pogojem ne bi imeli interesa začasnih. Prav zagosteni so ti požari tudi za gasilce in varnostne organe, ki raziskujejo veroke njihovega nastanka.

Brez pretiravanja je mogoče tedti, da je ptujska občina v letnjem letu med redkimi občinami v republiki s tako velikim številom požarov in s tako visoko škodo, kot jo zapušča vsak požar. Gasilska operativa je v resnih skrbih ob svoji skromni opremi, ki je iz tečna v tem v akcijah. Med vsemi pa je le najnajkrajša intervencija ptujskega gasilskega društva s cisterno. Samo z njim pa tudi ne bodo zmagovali vseh načinov. Ali bodo še dolgo časa brez motrek? Sedaj ima društvo Ptuj tri moterke, pa nobena od njih ni zanesljivo uporabna, čeprav jim poskušalo s popravili podčakati uporabnost.

Ptuj

Gasilska zveza Ptuj je nabačila za reševanje ponesrečencev na vodi liken reševaln. Sohn, ki je bil v soboto, 30. julija 1960, prekušen s plovbo po Dravi od Loke do Ptuja in je prezikušno odlično prestal. V Ptaju je pri birci tričlanski preizkusno posadko počakalo več gasilcev, ki so prisostvovali krstni slovesnosti. Celin je dobit me Marjan in bo imel svojo pripelico, ki je bo mogoče priključiti na vsek avtomobil in ga spraviti na kraj nesreče in pomoći.

★

Turistično in olješevalno društvo Ptuj je pripravilo za prodajo 23 lepih slik zgodovinskih zanimivosti in dragocenosti Ptuja in njegove okolice. Album je v kartonskih in usnjenih platincih. Več albumov so odkupila podjetja za razne obdaritve v kolektivu, pa tudi ustancave in zavodi.

★

V sredo, 20. julija 1960, z buldozerom začeta zemeljska dela za temelje in klet nove poslovnostanovanjske zgradbe komunalne banke Ptuj na prostoru med Titovim trgom in Trstenjškovo ulico nasproti zgradbe mestne hranilnice Ptuj, so v častnem končana z buldozerjem, ki je opravil egromo terensko delo v zelo kratkem času in zelo učinkovito.

★

Ob 2. občinskem prazniku pošiljamo pozdrave in čestitke prebivalstvu iz ptujske občine, zlasti borcem NOV in bivšim izseljencem ter internirancem in svojcem padlih borcev, talcev in žrtv fašističnega nasilja, še posebej pa našim dolgoletnim poslovnim prijateljem, dopisnikom, naročnikom in oglasovalcem!

UREĐNIŠTVO IN UPRAVA

stva in zares uspešen regulator našega bodočega razvoja. To pa načela vsem gospodarsko-političnemu v občini nove odgovornosti, da pri sestavljanju perspektivnega plana na vseh mestih, tako v podjetjih, ustan-

vah, društvin, forumih in na sestankih obravnavamo ta vprašanja s takšno pozornostjo, kot jo pač po svoji pomembnosti zahtevajo smotri in cilji bodočega družbenega plana.

Anton Purg

HINKO ČERMELJ

Dne 14. julija 1960 je v ptujski bočnišnici umrl po kratki bolezni Hinko Čermelj, rojen leta 1902 v Berkovljah pri Trstu. Zaradi naprednega mišljanja je moral zapustiti svoj rodni kraj in je pobegnil v Jugoslavijo. Tučaj je v težavnih razmerah, brez podpore z doma, dovršil učitev v Mariboru leta 1923 pri Henrichu Šreinerju, ki ga je navdušil za učiteljski poklic. Služboval je v raznih krajih Slovenije leta 1926 je nastopil službo v Vidmu pri Ptiju. Tam je bil tudi ustanovitelj slovenskega društva, v katerem je aktivno delal. Leta 1933 je nastopil službo v Podlehniku, kjer je bil tudi šolski upravitelj do začetka okupacije. Kot zaveden Slovenc je bil pregnan z družno v Srbijo. Tučaj tam ni prenehal z delom ter se je s svojim sinom vključil v vrste borcev proti okupatorju. Pregnanstvo je srečno končalo in se z družino vrnil nazaj v Podlehnik, kjer je ponovno začel poučevati v takratnih težavnih pogojih in je svoj poklic vestno opravljal. Bil je ustanovitelj organizacije Zvezde borcev v Podlehniku, aktiven član SZDL ter je vzbujal veliko ljubezen do naše domovine med hajskim ljudstvom. Sedaj je bil tuk pred upokojitvijo, vendar se tega ni veselil. Že je samo to, da bi se v jeseni povrnil v razred k svojim malčkom. Leto bodo ostali brez njega.

Kačo zelo so ga cenili prebivalci krajšnjega območja, kjer je učil in vrgajal, ki je pokazal njegov pogreb, ki je bil v Vidmu pri Ptiju leta 16. julija 1960. Za njegovo veliko dečko, ki ga je opravil, naj mu bo iskrena hvala. Jože Jez

VELIKA NEDELJA

KMETIJSKO IN VINOGRADNIŠKO GOSPODARSTVO »JERUZALEM«

Kmetijsko in vinogradniško gospodarstvo »Jeruzalem« v Ormožu ima na področju Velike Nedelje svoj živinorejsko-pojedelski obrat. Obdelovalne površine so že dokaj lepo arondirane, kjer z luhkoto uporabljajo njivski kolobar in dobro izkorisčajo mehanizacijo. V zadnjem času dosegajo lepe uspehe tudi v živinorej, saj ugotavljajo pri rednem dnevнем tehtanju pri nekaterih glavah goveje živine kar 1,20 kg dnevnega prirastka. Imajo tudi lepe travnike, tako da sedaj lahko vrgajo 130 glav živine. Pasmo in kvaliteto izboljšujejo z lastnim naraščanjem, vsekakot pa težijo k uvajenju produktivnejših pasem — predvsem simentalke. Na obsežnih pašniških površinah vzgajajo mlado živino in doječe krave. Mehanizacija je v polni meri zastopana, saj imajo dva traktorja s potrebnimi pritrlikami. Iz nekaterih travnikov so že pospravili otavo. Za uspešnejšo in hitro spravilo sena in otave pa mobilizirajo ves pisarniški in upravni aparat z direktorjem na čelu, kar daje lep in izpodobuden vtis.

ORMOŽ

TVD »Partizan« Ormož se med letom uspešno uveljavlja na vseh svojih področjih in dosegajo lepe uspehe. V tem času je pripravila organizacijo za svoje člane 21-dnevno taborjenje na »Otoček pri Veliki Nedeli«. Takšna in podobna taborjenja prireja društvo že osmo leto ob topih sončnih dneh. Udeležujejo se jih predvsem omi člani, ki se zaradi gmotnih težav ne morejo udeležiti večjih izletov. Telovadci imajo tu športne igre, rokomet, nogomet, odbojko ter kopanje in plavanje v topici Pesnici. Višek zabave in veselja pa predstavljajo večerni taborni ognji s prepevanjem narodnih pesmi in razlaganjem raznih dogodivščin in humorističnih potegavščin. Taborniki imajo redno zdravstveno nadzorstvo, kjer ugotavljajo lep napredok. Teh taborjenj se udeležuje iz leta v leto večilo članov. Pred leti je taborilo le do 30 ljudi, medtem ko jih je letos kar 72. Sredstva za vzdrževanje so z velikim razumevanjem prispevata z Ormoža, taborniki pa prispevajo le minimalni delež. Ob nedeljnih obiščenjih svojci in prijatelji tabornike, katerim je na razpolago žlahtna kapljica, kakor tudi okreplila po znižanih cenah, ravnen tega pa še vsestranska zabava.

Kolektiv

Tovarne volnenih izdelkov Majšperk

Vsem delovnim ljudem iz ptujske občine in ostatek predelov naše domovine se priporočamo z najkvalitetnejšimi izdelki iz česane in mikane volne za moške in ženske obleke, plašče, odeje in druge izdelke

Ob 2. občinskem prazniku naj veljajo vsem delovnim ljudem v občini naše iskrene čestitke in želje, da bi bil vsak občinski praznik praznik naših nadaljujih vsestranskih uspehov

Kolektiv

Tekstilne tovarne in barvarne

P T U J

Naše bombažne tkanine, blago za perilo, posetljivino in delovne obleke ter karirasto blago za zimske obleke so deležne vse pozornosti potrošnikov

Ob 2. občinskem prazniku iskreno čestitamo vsemu prebivalstvu v občini!

Kolektiv

Tovarne avtoopreme

P T U J

Avtomobilsko oprema za avtomobilsko industrijo jugoslovenske proizvodnje je visokokvaliteten proizvod naše tovarne in vesti ga prizadevanja našega kolektiva

Vsem delovnim ljudem v občini Ptuj pošiljamo ob drugem praznovanju občinskega praznika iskrene čestitke

KOLEKTIV

Tovarne strojil

MAJSPERK

Drugo praznovanje občinskega praznika je v spomin padlim borcem za socialistično ureditev naše domovine in v ponos našim delovnim ljudem, ki so uspeli v prizadevanju za naš gospodarski napredok in glede s polnim zaupanjem v bodočnost

Naš kolektiv pozdravlja svoje padlih borcev in čestita vsemu ljudstvu ob tem prazniku

Kolektiv

OPEKARNE ZABJAK

pri PTUJU

Zdaj in strešno opeko vseh vrst izdelujemo v mehaniziranem obratu v Žabjaku in Janeževih ter si prizadevamo, da bi bili odjemalci zadovoljni z našimi izdelki

Iskrene čestitke pošiljamo ob 2. občinskem prazniku vsemu ljudstvu v občini in mu želimo vsakoločno praznovanje ob vedno novih

MESTNI PROJEKTIVNI BIRO PTUJ

Ob 2. občinskem prazniku tudi naše iskrene čestitke vsemu ljudstvu v občini Ptuj

Kolektiv GRADBENEGA PODJETJA

,Drava'

P T U J

Cestitamo ljudstvu v ptujski občini ob 2. občinskem prazniku in mu želimo, da bi vsako leto ugotavljal vrsto novih vsestranskih uspehov v dobrobit sedanje in bodočih generacij naše domovine

Kolektiv Tovarne perila in konfekcije

DELTA Ptuj

Našim cenjenim odjemalcem sporočamo, da imamo za nje na razpolago v naši trgovini v Kremljevi ulici v Ptiju vse izdelke naše tovarne in da te prodajamo tudi na Gorenjskem sejmu v Kranju ter na Mariborskem tednu po ugodenih cenah

Ob 2. občinskem prazniku vsemu iskrene čestitke!

mlekarne ptui

Siroka mreža naših poslovnih prijateljev je bila doslej zadovoljna z dobavljenim jem polnomastnim mlekom, raznimi mlečnimi izdelki ter izdelke Jugolita ter jim zagotavljamo tudi v bodoči same prvovrstne dobave

Iskreno čestitamo vsemu prebivalstvu v občini za 2. občinski praznik!

Ob 2. občinskem prazniku občine Ptuj posiljamo prebivalstvu občine Ptuj iskrene čestitke

KOLEKTIV
Jugoslovanskih železnic

Podjetje za popravilo vozov Ptuj

KOLEKTIV
*Autobusnega
pirometa Maribor*
POSLOVALNICA PTUJ

KOLEKTIV
GAP
avtopromet Maribor
POSLOVALNICA PTUJ

Splošno mizarstvo in žaga

PTUJ

Prebivalstvu iz ptujske občine priporočamo naše mizarske izdelke in usluge in mu obenem čestitamo za 2. občinski praznik

Naše iskrene čestitke prebivalstvu ptujske občine ob 2. občinskem prazniku!

Pekarne, mlini »Vinko Reš« Ptuj	»Mesnine« obrat KPPZ Ptuj	Mestni kinc Ptuj
--	---------------------------------	---------------------

Splošno kleparstvo Ptuj	Vodovodna instalacija Ptuj	Strojno ključavniki- čarstvo Ptuj
-------------------------------	----------------------------------	--

Strojne delavnice Ptuj	Obrtno podjetje Elektro-radi. Ptuj	Zver'arna Ptuj
------------------------------	---	-------------------

Remontno podjetje Ptuj	Obrtna zadruga »Dravina« Lovrenc	Mizarstvo Muretinci
------------------------------	---	------------------------

»MODA« krojaštvo po meri in konfekcija Ptuj	Krojaška obrtna zadruga Ptuj	Krojaška delavnica Kidričevo
---	---------------------------------------	------------------------------------

Sivilska delavnica Ptuj	Splošno čevljarstvo Ptuj	Čevljarska delavnica Kidričevo
-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

Splošno čevljarstvo Ptuj	Brivsko- frizerski salon Ptuj	
--------------------------------	--	--

Kolektiv TRGOVSKEGA PODJETJA

IZBIRA' Ptuj

Iskreno čestitamo prebivalstvu v občini ob 2. občinskem prazniku in se obenem priporočamo z bogato izbiro blaga v vseh naših trgovinah v Ptuju in na območju občine

Vse naše delo je posvečeno spominu na bor za ospobitev naše domovine in svetlim perspektivam naše socialistične skupnosti

Kolektiv TRG. PODJETI

Merkur' Ptuj

Cestitamo prebivalstvu v občini ob 2. občinskem prazniku in mu zagotavljamo v vseh naših trgovinah samo kvalitetno blago in solidno postrežbo

KOLEKTIV GOZDNEGA IN LESNEGA GOSPODARSTVA GOZDARSKE FAKULTETE

DRAVINJA

PTUJ

Vaše iskrene čestitke prebivalstvu Ptuja za 2. občinski praznik in želite, da bi bili delovni uspehi iz leta v leto večji

KOLEKTIV ptujske tiskarne, knjigoveznice in kartonaže Ptuj

PREBIVALSTVU IZ PTUJSKE OBČINE PRIPOROČAMO VASE KVALITETNE IZDELKE IN USLUGE N MU ČESTITAMO ZA 2. OBČINSKI PRAZNIK

Skupno z vsem ljudstvom iz naše občine se ob občinskem prazniku veselimo dosežanjih vsestranskih uspehov in mu tudi iskreno čestitamo!

Vajenska šola za razne stroke Ptuj	Vajenska šola za trgovsko stroko Ptuj	Glasbena šola Ptuj
------------------------------------	---------------------------------------	--------------------

Kmetijsko gospodarska šola Hajdina	Kmetijsko gospodarska šola Gorišnica	Kmetijsko gospodarska šola Markovci
------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------

Mestni arhiv Ptuj	Ljudska in študijska knjižnica Ptuj	Vajenska šola za lesno stroko Ptuj
-------------------	-------------------------------------	------------------------------------

Gimnazija Ptuj	Poljedelsko živinorejska šola Turnišče	Mestni muzej Ptuj
----------------	--	-------------------

Katastrski urad Ptuj	Stanovanjska skupnost Kidričevo	Stanovanjska skupnost Ptuj
----------------------	---------------------------------	----------------------------

Stanovanjska skupnost Majšperk	Komunalna banka Ptuj	Zadružna hranilnica Ptuj
--------------------------------	----------------------	--------------------------

Okrajna obrtna zbornica Maribor Podružnica Ptuj	Vodna skupnost za melioracijo Pesniške loline	Pošta Ptuj in pošte z območja občine Ptuj
---	---	---

Kolektiv TRG. PODJETJA

PANONIJA'

PTUJ

Vsem cenjenim potrošnikom se priporočamo z bogato izbiro raznovrstnega blaga v vseh naših poslovničah v Ptaju in okolici ter v naših dobro založenih skladisčih

Ob praznovanju 2. občinskega praznika se pridružujemo vsem podjetjem z iskrenimi čestitkami vsem delovnim ljudem v občini

Kolektiv izvoznega podjetja

»PERUTNINA« Ptuj

Glede na dosežene uspehe pri oskrbovanju domačega in inozemskega trga s perutnino, divjačino in jajci glede naš kolektiv z vsem zaupanjel v bodočnost in se pridružuje čestitkam prebivalstva v občini ob drugem občinskem prazniku

Kolektiv ZADRUŽNEGA TRGOVSKEGA PODJETJA

SLOVENSKE GORICE'

z restavracijo na gradu in z gostilno pri Korošcu PTUJ

Ob 2. občinskem prazniku se pridružujemo vsem podjetjem z iskrenimi čestitkami prebivalstvu v občini ter zagotavljamo vsem našim odjemalcem in gostom tudi v bodoče samo najkvalitetnejša vina in v naših obratih solidno potrežbo

Kolektiv trgovskega podjetja

TOBAC

PTUJ

Iskreno čestitamo prebivalstvu v občini Ptuj ob občinskem prazniku tudi naše čestitke

Kolektiv trgovskega podjetja

„Vesna“

PTUJ

Vsem prebivalcem v občini Ptuj ob občinskem prazniku tudi naše čestitke

Kolektiv trgovskega podjetja

VRBA PTUJ

Iskrene pozdrave svojcem padlih borcev in živih borcem ter čestitke prebivalstvu ob občinskem prazniku

Kolektiv trgovskega podjetja

JAVOR PTUJ

Iskreno čestitamo ljudstvu iz ptujske občine za 2. občinski praznik

Naše iskrene čestitke prebivalstvu ptujske občine ob 2. občinskem prazniku!

BOROVO

Jugoslovanski kombinat gume in obutve PRODANALA PTUJ

PEKO

trgovska mreža tavarne obutve TRZIC PRODANALA PTUJ

PLANIKA

industrija obutve Kranj PRODANALA PTUJ

ALPINA

tovarna čevljev ZIRI PRODANALA PTUJ

KRAS

čevlji Karlovac PRODANALA PTUJ

VARTEKS

trgovska mreža varazdinske tekstilne industrije PRODANALA PTUJ

NAPRIJED

tovarna odjeće Zagreb poslovnična PTUJ

KONUS

Slovenske Konjice PRODANALA PTUJ

TOVARNA MESNIH IZDELKOV

MARIBOR Košaki poslovnična PTUJ

KOTEKS LJUBLJANA

Odkupna postaja PTUJ

ODPAD LJUBLJANA

Odkupna postaja PTUJ

SUROVINA MARIBOR

Odkupna postaja PTUJ

PETROL LJUBLJANA

Poslovnična PTUJ

MLADINSKE KNIGE LJUBLJANA

Poslovnična PTUJ

REALITETNA AGENCIJA MARIBOR

Poslovnična PTUJ

Za vsakogar neka j zanimivega

Življenje, ki ga ne poznamo

Na svetu je 25 milijonov kvadratnih kilometrov puščavskega sveta. Ljudje si ponavadi predstavljamo to področje kot pravi pekel brez možnosti za življenje, za sodobne geologe pa je puščava pravo skladisčo naravnih bogastev. Na teh vzhodnih puščavskih področjih se skriva veliki zakladi. V afriški puščavi Namib so našli diamante, v Arabiji in Iranu petrolej, v južnoameriški Atalamski pa nitrate. Za naravoslovce so puščave področja s specifičnim življenjem in razmerami, na katerih so se domačini že kar navdili.

Vse puščave niso enako vroče, najdemo tudi take z ledenimi, kot je na primer puščava Gobi v Aziji. V Ameriki in Južni Afriki se po nebu nad puščavo pogosto pojde oblači, opaziti pa jih je tudi morske nad Saharo, navzite temu so puščave najbolj vroča področja na zemlji. Rekordno temperaturo so izmerili v Libiji, kjer se je živo srebro povzelo na 58 stop. Celzija v seni. Na drugem mestu so ZDA s 57 stopinjam v tako imenovani Dolini smrti. V azijski puščavi Gobi je sneg dokaj reden sezonski pojav. Prinaša ga veter z neskončnimi sibirskimi ravninami. Vse puščave so približno enako stare, in sicer 15 milijonov let, nastale pa so v časih, ko so se razvile najvišje gorske verige.

Sahara ima povprečno 12 cm padavin letno, ponekod pa ni bilo dežja že enajst let. Dežuje v glavnem takrat, kadar se utrga oblak. Tri ali štiri ure po dežju se blateni zemlja že suši in čez nekaj dni spet razpočne. Takoj po dežju poženejo puščavske rastline.

Ameriška država Arizona je posnosa na svojo puščavsko cvetivo sajero, ki so jo dali tudi v državni grb. Na puščavskem kaktusu se razvijejo cvetovi pomarančne barve. Živali, ki redno pijejo

vodo, na teh področjih ne bi mogle živeti. V tisočletjih pa so se razvila živa bitja, ki jih pomanjkanje vode skoraj nič ne moti. Priklagodi so se juranji in večerni nizki temperaturi. Če je na zemeljski površini temperatura 65 stopinj, znaša pol metra pod zemljom le še 15 stopinj Celzija. Večina teh živali nikoli ne piše vode. Rastlinojedci, na primer puščavske podgane, grizejo mastne rastline, ki imajo v steblih tudi nekaj vlage. Zveri najdejo za življenje potrebno tekočino v kriji svojih živej v klobički.

Clovek seveda ne more živeti brez vode, saj je organizem lahko izgubi z znojenjem tudi nad pol litra na uro. Pri temperaturi 30 stopinj bi clovek živel brez vode do tri dni, pri temperaturi 49 stopinj pa bi ne vzdržal brez vode niti en dan. Puščavske ptice se

zjutraj prve zbudijo. Ker ne prenesejo visokih temperatur, se že zjutraj najedo za ves dan, nato pa se vrnejo v gnezda pod razpolomki v zemeljski skorji ali pa pod kaktusi. Ptice roparice gjejo kri svojih žrtev, kragulji krožijo visoko nad zemljo in prezijo na plen, puščavske kukavice pa lovijo kaže in sočne kuščarje. Toplokrne živali, na primer podgane, puščavski zajci in kojoti, se zavarujejo pred dnevnim vročino in pruge s tem, da se kje v seni zvijo v klobički.

V prvem večernem mraku puščava spet ozivi. Roparice in zveri se odpravijo na lov. Največ sovražnikov imajo puščavske miši in podgane. Ponoči vrv v puščavi življenje, ki si ga clovek najbrž ne bo mogel nikoli dodobreg ogledati.

— — —

Kadar govorimo o nebotičnikih, običajno mislimo na New York, toda teh vseh objektov je danes povsed dovoj, tudi izven Izraelskega držav Amerike, posebno v Južni Ameriki, v vsej svetu v Evropi pa so najštevilnejši v Milani in Düsseldorfu.

Zakaj so nebotičniki še sedaj začeli osvajati svet? Prav gotovo zaradi tega, ker tehniki gradnje preteldki stoletij ne bi bila dorasla v velikim gradnjem, saj so nam katedrale zporen dokaz, da to n. res. Pač pa v preteklem stoletju večnadstropnim zgradbam niso bili nakonjenci zato, ker takratna tehnika se ni poznala dvigati.

Ko so izumili dvigala, se je pokazalo, da so visoki objekti bolj ekonomični in praktični. V prostih horizontalno urejenih zgradbah z neštirimi sobami je bilo treba prehoditi dolge hodnice, da si lahko prišel do zaželenega prostora. V vertikalnih zgradbah pa dvigači privede cloveka prav pred prostor, kamor je namenjen.

Zgradbe naše industrijske civilizacije imajo to prednost, da ljudi ne morajo prah in dim, ki se zadržuje na površini tal, da pre-

bivalci mesta lahko dobijo sanovanja v višini, kjer so močnejše zračne struje. Razen tega bo na enem hektaru naseljeno veliko stotiso ljudi.

Toda nebotičniki, visoki 100 in 200 metrov, ne bodo smeli biti oddaljeni drug od drugega samo 10 do 20 metrov. Senca enega nebotičnika ne sme pasti na sosednjem nebotičniku. Ljudje bodo stanovali v najboljših higieničnih pogojih in bodo izkorisčali maksimum svetlobe in zraka. Večina neobhodno potrebnih trgovin bo vzgrajena v nebotičniku in stan-

valcem zaradi nakupa ne bo treba odhajati na cesto. Nebotičnike bodo torej gradili v skladu z novim načinom mestnega življenja.

Dosedanji nebotičniki niso hranili z okoljem, ker so jih arhitekti gradili na neprimernih mestih. Velike zgradbe morajo graditi v okviru velikih objektov, ob organizaciji ali reorganizaciji raznih mestnih predelov. Pri ustvarjanju novih nebotičnikov pa je seveda treba očuvati stare zgradbe, posebno če imajo estetsko in zgodovinsko vrednost.

Zračni motor

Ze pred skoraj pol stoletja — 1861. leta — je angleški iznajdelec Robert Stirling konstruiral prvi zračni motor, ki pa tedaj ni vzbudil posebnega zanimanja; iznajdbi ni doživel prakšne uporabe, ker so bili strokovnjaki mnenja, da bi bil tak motor dočela neuporaben. Nedavno pa je Stirlingova zamisel spet ozivela: strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanjem pogona za dobovca vesmirske raziskovalne letala, so izkoristili tehnično osnovno Stirlingovega »zračnega« motorja in so naredili napravo, ki bi bila po njihovem lahko uspešen pogonski motor za vesmirje.

Kako deluje nova vrsta motorja?

V motorju je valj, ki se v njem premika bat, le-tega pa potiska izmenično raztezanje in krčenje posebnega plina, ki kroži skozi valj. Raztezanje ozira krčenje plina dosežejo s tem, da plin — segrevajo oziroma ohlajajo.

Delovanje tega »zračnega« motorja je pravzaprav povsem enako

kot delovanje katergačoli parnega stroja, samo s to razliko, da segreti plin, ki je s svojim raztezanjem potisnil bat, ne uhaja na prosti (kot para pri parnem stroju), marveč so ohladi v posebnih komori, potem pa se spet požene bat. Tako plin nenehno kroži skozi valj in žene motor.

Nova vrsta motorja kajpak potrebuje stalen vir toplopne energije: to energijo ji dojava posebna sončna peč, ki je sestavni del »zračnega« motorja, ali pa sistem zreal oziroma lec, ki je usmerjen tako, da posilja toplopne sončne žarke na valj motorja.

DVE NOVI KEMIČNI PRVINI

V Ameriki so nedavno odkrili dve novi kemični prvini — pravzaprav dva nova izotopa že obstoječih kemičnih prvin — in sicer skandij — 46 ter cezij — 134. Nova izotopa so našli strokovnjaki v puščavi Nevadi blizu kraja, kjer so izvedli poskusno eksplozijo atomske bombe.

STEKLO, KI NE PREPUŠČA TOPLOTE

Neška ameriška tovarna je izdelala steklo spirex-22, ki odbija topoto. To steklo prepriča svetlobne žarke in prenese zelo visoko temperaturo, ne da bi se spremeni njenoge lastnosti, hkrat pa ne prepriča topote. Pravijo, da se bo uveljavilo na mnogih področjih.

Delovanje tega »zračnega« motorja je pravzaprav povsem enako

starorimskih vaz, ki so s svojo bogato, fantastično ornamentiko nasprotje majšim atenskim. Zanimiva pa je tudi zbirka glinastih delov človeškega telesa, posvetili bogu Eskulapu s prošnjo za zdravje. Za marsikat podatek o antučnem zdravstvu in razširjenosti bolezni se moramo zahvaliti tem glinastim posvetilom. Prehitro smo se moralci ločiti od Korinta in se vrniti v Atene.

Tam je bil še čas za zadnji sprehod po mestu, nato smo zvezcer odpotovali.

Pot nas je vodila po že znani pokrajini, naslednje jutro pa nas je nad tesalsko ravno pozdravila na ozadju modrega, jasnega nezneni vrh Olimpa.

V Solunu je vladala že prav poletna vročina. Mesto je večidel pogorelo v prvi svetovni vojni, zato je pretežno novo. Uslužbenka turističnega urada, ki nas vodi, nas kot Jugoslovane prijazno pozdravi z nekaj srbohrvaškim besedami. Razkaze nam nekaj bizantinskih spomenikov, cerkv in samostanov ter ostanke razkošne palade pozornimskega cesarja, sovladca Dioklecijana, Galerija. Solun je mesto z bogato, burno zgodovino in zgodovinsko dogodki so spomenikom prav malo priznanih.

Popoldne pa smo preživel valj ob iskanju senčnih kotičkov. Lep spomin na Solun so zapustile vrste vrtov prekrasnimi vrtincami. Za konec pa smo privlekli na dan ře znanje ruščine, da nam je star možak, ki ta jezik obvlada, poteka pravo pot.

Potovanje v Grčijo je bilo kratko, a tako polno čudovitih vtisov, da ga bomo še dolgo pomnil.

terim je zorej ječmen, in ob čudoviti morski obali, ob kateri so nanizane vile. Vsak zaliv, vsaka skala ima svojo starogrško bajko. Proti poldnemu se začne v daljavi prikazovati visoke gore — vrhovi severnega Peloponeza. Pod njimi

do novega Korinta. To je mesto nizkih železobetonskih hišic ob morski obali. Morje, ki ga urezmo v Korintu, je že Jonsko morje. Tudi Korintski Istrmos je potresno ozemlje, zaradi tega ima Korint svojo značilno in po zunanjem vi-

ATENE: Bacchusova gledališča

je ravna, polna vinogradov, domovina rozin, Korintski Istrmos. Izstopamo iz avtobusa. Ni nam povsem jasno, zakaj. Toda po nekaj korakih nam pod nogami zazija 80 metrov globoki prekop s trakom morske vode na dnu. Najzanimivejše je to, da je tako neopazen: je pač umetna tvorba.

Onstran prekopa vodi cesta po opoldanski pripeki skozi vinograde

dezu ne ravno privlečno podobo. Nekaj kilometrov nad novim Korintom je na gričih mesto ruševin — star Korint. V grški zgodovini zaradi svojega pomena in bogastva največkrat razrušen, zato so danes v njem vidne samo rimski ruševine. Sredi njih pa se dvigajo proti nebu stebri starega Apolonovega svetišča. V muzeju vidimo zbirko prelepih slovitih

MESTNA HRANILNICA PTUJ

Ob 2. občinskem prazniku čestitamo prebivalstvu občine Ptuj, in mu želimo tudi v bodočem mnogo uspehov

Naši kolektivi se pridružujejo čestitkam vseh delovnih kolektivov prebivalstvu v občini ob 2. občinskem prazniku

»DELO« dnevnik LJUBLJANA	»VEČER« dnevnik MARIBOR
Poslovnična PTUJ	Poslovnična PTUJ
Zavod za pospeševanje gospodarstva Ptuj	Zavod z. komunalno dejavnost Ptuj
Reševalna postaja Ptuj	Mestna lekarna Ptuj
Veterinarska postaja Ptuj	Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb Ptuj
Dom onemoglih Muretinci	Džavstveni dom Ptuj
Vajenski dom Ptuj	Zivinorejsko-veterinarski zavod Ptuj
Gostilna in prenočišče »Beli križ« Ptuj	Gostilna podjetje »Zupančič in bife« Ptuj
Zadružna gostilna »Pletarne« Ptuj	Gostilna pri sejmiku Ptuj
Gostilna podjetje »Bračič« Ptuj	Gostilna pri lipah Videm
Gostinsko podjetje »BREG« Ptuj	Restavracija Tovarne glinice in aluminija Kidričevo

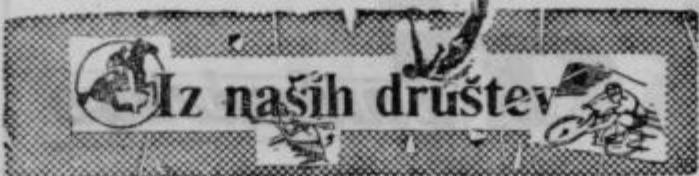

je opazil: nekaj svojega ugrabitelja. Pot proti Megari in Korintu se vije med oljčnimi nasadi, pod ka-

I. M.

Ob 2. občinskem prazniku pošiljamo iskrene pozdrave prebivalstvu iz ptujske občine, zlasti pa svojim strankom in želimo vsem tudi v bodoče mnogo uspehov

Arnuga Nežica soboslikarstvo Ptuj	Dornik Rudolf parketar Ptuj	Erhartič Jože kovač Ptuj
Feltner Karl žagar Ptuj	Gajzer Avgust kamnosek Ptuj	Mrevlje Aleksander kamnosek Ptuj
Glazer Ervin urar Ptuj	Pinoza Alojz urar Ptuj	Gjurasek Julij frizer Ptuj
Hrege Andrej soboslikar Ptuj	Ilec Jože mehanik Ptuj	Kajzersberger Alfonz tapetnik Ptuj
Kokol Anton gramožničar Budina	Korošec Janez vulkanizer Ptuj	Langerhole Franc fotograf Ptuj
Makovec Ferdo brivec Ptuj	Matjašič Štefan mizar Ptuj	Mernik Anton medičar Ptuj
Nemec Mihail lončar Ptuj	Neubauer Alojz soboslikar Ptuj	Nežmah Rok krojač Ptuj
Ivanuša Vinko krojač Ptuj	Hojker Viktor krojač Ptuj	Oman Franjo optik Ptuj
Planinšek Alojz čevljari Ptuj	Potrč Ignac mizar Ptuj	Puž Ivan medičar Ptuj
Rojko Jože livar Ptuj	Rozenfeld Anton reklamni arhitekt Ptuj	Simonič Janko fotograf Ptuj
Solišči Ljudvik kotlar Ptuj	Segula Peter mehanik Ptuj	Smigoc Alojz klepar Ptuj
Šoštarič Jože kolar Ptuj	Stalcer Jože mehanik Ptuj	Terpin Rudolf frizer Ptuj
Valenko Franc ključavnica Ptuj	VNUK JOZE izdelovanje kravat Ptuj	
Zadavec Jurij dežnikar Ptuj	Korošec Rudolf avtorevznik Ptuj	Pečnik Ernest avtorevznik Ptuj
Suler Stefan avtorevznik Ptuj	Kotnik Karl avtotaksi Ptuj	Novak Slavko avtotaksi Ptuj
Pečnik Franc avtorevznik Ptuj	Vesenjak Stanko avtotaksi Ptuj	Kolarič Janez gostilna Spuhija
Kuhar Anton gostilna Budina	Alič Franjo odvetnik Ptuj	Tobias Ivan odvetnik Ptuj
Koderman Janez mehanik Ptuj	Macun Zora šivilja Ptuj	Majcen Jakob vrtnarstvo Ptuj
Siker Ivan dimnikar Ptuj	Vukotić Nikola brivec Ptuj	Kureš Neža gostilna Sikole
Primožič Zlata gostilna Cirkulane	Zorec Matija pek Desternik	Avguštin Franc gostilna Zg. Pristava
Svenšek Srečko gostilna Sela	Drevenšek Ivan mesar Gorišnica	Firbas Martin gostilna Moškajnci
Zupančič Vlado avtorevznik Sp. Hajdina	Stajnko Anton mlinar Juršinci	Cajger Marija gostilna Zg. Leskovci

Velika športna prireditev v Gor. Šnici

V nedeljo, 14. avgusta 1960, bo ob 14.30 velika nogometna tekma na stadionu v Gorišnici za pokal »Plečkovega Naca«. Pomeriti se bosta enajstorici svetih in debelih.

V E K I P I D E B E L I H B O D O SODELOVALI:

Prelog Franc, kapetan, direktor, 105 kg; Eric Jansz, upravnik KZ, 104 kg; Roškar Alojz, blagajnik, 95 kg; Žnidarič Janko, nakupovalec živine, 104 kg;

Drevenšek Ivan, mesar, 105 kg; Majenc Alojz, kmetovalec, 95 kilogramov;

Obrač Jože, pekovski mojster, 98 kg;

Bratušek Alojz, postnicač, 122 kilogramov;

Fištravec Franc, kmetovalec, 110 kg;

Šinko Franc, dimnikarski mojster, 95 kg;

Golob Alojz, kmetovalec, 115 kg;

E K I P O S U J I H P A B O D O

T V O R I L I :

Firbas Martin, kapetan, gostiščar, 62 kg;

Golob Janez, delavec, 58 kg;

Eric Ciril, upokojenec, 55 kg;

Javšovec Franc, krojač, 50 kg;

Lobnjavač Jože, upokojenec, 54 kilogramov;

Firbas Vladko, kmetovalec, 52 kilogramov;

Kelenc Franc, kmetovalec, 56 kilogramov;

Za debele pa smo si priskrbeli obratno delujoča sredstva (za zatevne), da bodo vsaj oni vzdržali tekmo do konca. Torej, tekma bo vsekakor zanimalna in nobeta. Glede način tekmovanja je potreben poseben tehnični znanje in videnje, da bo vzdružno in da nai ne zapusti igrišča predčasno, klimb težavam moštva.

Po zgledu mariborskih navijačev smo s pravočasno priskrbeli sredstva za odvajanje, ki pa bodo začela delovati komaj sredi tekme.

Občinstvo prosimo, da bo vzdružno

in da nai ne zapusti igrišča predčasno, klimb težavam moštva.

Občinski sindikalni svet bo v letosnjem letu organiziral številne športne prireditve, med njimi tudi spomladanske in poletne delavskih igre, športne igre ob 10. obletnici delavskega samoupravljanja itd. V tradicionalnih delavskih športnih igrah je v letosnjem letu sodelovalo 54 ekipe iz delovnih kolektivov ter skupno 420 tekmovalcev. Tekmovanje je bilo v naslednjih panočah: Šah, namizni tenis, kegijanje in strelenje z zračno puško.

Vsa tekmovanja so potekala v najlepšem rednu in borbe za prva mesta so bile zelo zanimive. Na šahovskem turnirju je bil znan prvak Šele v zadnjem kolu in je nepričakovano zasedla prvo mesto ekipa trgovskega podjetja »Mizar«. V nemiznem tenisu so bile borbe zelo zanimive in prvo mesto je osvojila ekipa Gozdarske poslovne zveze. V kegijanju je kakor v lanskem letu ponovno osvojila prvo mesto zelo dobra ekipa trgovskega podjetja »Merkur«. Tudi tekmovanje v strelenju z zračno puško je bilo vse do konca zelo zanimivo in je prvak bil znan še na kraju prvenstva. Prvo mesto je osvojila streliška

ekipa Tovarne avtoopreme.

Občinski sindikalni svet bo vsem zmagovalcem posameznih parnov podaril na dan 8. avgusta praktična darila.

V septembetu bodo pričele jesenske športne igre med kolektivi v naslednjih športnih panočah: nogomet, odborka, rokomet.

Posamezne sindikalne podružnice

se že pripravljajo na ta tekmovanja, tako da bo tudi v jeseni

množič zanimivih borb na zelenem polju.

Prinadniki TVD Partizan leto urejujejo televadne letne igrišča v Ljubljanskem vrtu.

TVD Partizan Ptuj že več let

na svoji sejih razpravlja o dočasnem izgradnji letnega televadnišča v Ljubljanskem vrtu. V letosnjem letu smo le dodali lepe plodove dobrega dela televadne društva, ki je pričelo s televadbo izven zaprtih prostorov.

Pokazalo se je, da se pripadniki televadnega društva zelo zanimali

jo tudi za ostale športne panoče

in igre, ki koristijo vsakemu najmlajšemu in najstarejšemu pri-

padniku Partizana. Članji društva

so letno televadili zgradili prostovoljno. Na prostem vidimo razne televadne naprave, igrišče za odborko; v planu je še dokončanje igrišča za rokomet in košarko. Po dovršitvi tega igrišča bo marsikrat plonir, mladinec ali član rad svoj prosti čas preživel na tem lepem televadnišču.

Pa —

Nogometni klub »Drava« v

Ptuj bo pričel v sredo, 10. avgusta 1960 z nogometno šolo za

pionirje, rojene leta 1944 do

1947 ter za mladince, rojene leta

1942 do 1944.

Prijave sprejema odbor NK

»Drava« Ptuj v petek, 5. avgusta 1960 na stadionu ob 17. uri.

—

DVE NJIVI IN DVA GOZDA proda Anton Golob, Ptuj, Kicar 61.

KOMPLETNO CIRKULARKO prodam. Jože Kolarčič, Mestni vrh št. 113.

93 AROV TRAVNIKA v Desencih ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

NOV MOPED »COLIBRI« ugodno prodam. Anton Jurič, Cunkovci st. 10, p. Moškajnci.

POSTELJO, VKOPAN STUDENEC in vetrnice prodam. Vprašajte v turistični trgovini nasproti Merkurja med 8. in 12. ter med 16. in 18. uro.

NOVEJŠI 655-LITRSKI VINSKI SOD v prav dobrem stanju prodam. Naslov v upravi.

ZUPAJEC SLAMO za stelje v vsaki količini. Cena po dogovoru. — Kmetijsko gospodarstvo »Haloz«, Ptuj.

DIJAK 4. razreda gimnazije išče stanovanje in tudi instruirko. Drugo po dogovoru. Naslov v upravi lista.

NA STANOVANJE VZAMEM upokojenko ali uslužbenko, ki bi v prostem času pomagala v gozdinstvu. Ptuj, Mariborska 10.

VEČJO PRAZNO SOBO iščem po možnost, s posebnim vhodom. Dam lepo nagrado. — Naslov v upravi.

—

ZARADI PRESELITVE V PTUJ tiče službo finančna knjigovodkinja. Naslov v upravi lista.

—

Razpis Izvezbanega SALDAKONTISTA

(SALDAKONTISTINJO) sprejmemo

tačkoj. Ponudbe poslati na upravo

MLEKARNE PTUJ.

—

OBVESTILO Obveščamo obiskovalce Študij-

ske knjižnice, da bo čitalnica do

5. septembra odprtva vsak dan

od 8. do 12. ure. Popoldne je či-

talnica zaprta.

—

TERENSKA SLUŽBA ZDRAVNICKOV

Hišne obiske vršijo zdravnik

Združvenega doma Ptuj po sle-

dečem razporedu:

5. 8. dr. Franc Kristofec, dr.

Ladislav Pirc;

6. 8. dr. Slobodan Žakula, dr.

Franc Rakus;

7. 8. dr. Slobodan Žakula, dr.

Franc Rakus;

8. 8. dr. Ladislav Pirc, dr. Franc

Kristofec;

9. 8. dr. Emil Blagovič, dr. Ljubo

Toš;

10. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

11. 8. dr. Ladislav Pirc, dr. Fr.

Kristofec;

12. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

13. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

14. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

15. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

16. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

17. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

18. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-

boden Žakula;

19. 8. dr. Franc Rakus, dr. Slo-